

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula
Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályába
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz. II

Az általános választói jog.

(Ü. L.) A fejrati vita alkalmával, az általános választói jog kérdését legrészletesebben báró Bánffy Dezső vetette fel. Ezen kiváló államférfi leikes hive az általános választói jognak, amelynél a titkos szavazást követeli, mert csak az nyújthat védelmet a választási visszaélések ellen.

En e kérdésben a Tisza István gróf nézete mellett vagyok, hogy *csak fokozatosan terjesztessék ki a választói jogot*, roppant számú nyers tömegeket nem ruházhatunk fel szavazati joggal, hogy az intelligens elemek kezéből kivétessék a vezetés. E kérdés tárgyalásánál felvetődik a demokráciára való hivatkozás, amivel szembe kell szegezni a magyar nemzeti érdeket.

Szó sincs róla, a demokrácia kiválólag az általános választói jogot követeli. De miként vált be Franciaországban? . . . Csalódottan! . . . A zsarnokság, az általános választással szentesíté az uralmát, a Napoleon trónja ezen épült fel és tartá fenn uralmát. Az általános választói jog 1848-ban hozott be s lett később Napoleon támassza. A császárság bukása után, a parlamentárizmust járta le az általános választói jog. A francia kamarában nincsenek tudósok, tanárok, vagy egyáltalán a tudományok és művészetek terén kiváló férfiak. Nincsen nagyiparos sem, hanem van nagyszámú ügyvéd, néptanító és van mindjárt ezek után nagyszámú állatorvos, szám szerint jelenben nyolczvan: a francia paraszt szereti a maga tehenét, annak az egészségére jobban vigyáz, mint a magáéra és ezen az uton az állatorvosok behizelgik magukat a választóknál. A francia parlament nivójára kedvezőtlenül hatott tehát az általános választói jog. És ha kérjük miért? . . . mert *parlamentáris ország*, ahol a parlament nemcsak törvényhozó, hanem az egész kormányatra és a közigazgatásra döntő befolyást gyakorol.

A német birodalomban ugyan bevált az általános választói jog. De miért? . . . Mert *a német birodalomban alkotmányos, de nem parlamentáris kormány van*. A német birodalomban a képviselőház törvényeket alkot, de a német birodalmi gyűlés szavazhat ahogy akar, azért egyetlenegy miniszter sem megy el. A német birodalomban a képviselőháznak újabb törvények alkotására van joga, de a közigazgatásnak, az ország kormányzatának irányítására befolyása nincs.

Belgiumban az általános választói joggal klerikális kormány alakult ki, mellőzve a további folytatást, mely a nagy francia országot folyton kormányválságoznak teszi ki. És így ne ülünk fel a demokrácia hangoztatásának, mert nekünk egész lenyünk össze van forva a parlamentárizmussal, kétszeresen vigyáznunk kell: *az általános*

választói jog mindenütt ott járt legkevesebbé bajokkal, ahol nincsen parlamentárizmus.

De a nemzeti szempont sem hagyható figyelmen kívül, külföldön bármiként is alakul a helyzet az általános választói joggal, azért mégsem veszi el a francia-német-olasz-belga-román a faji jellegét, mivel egy nép alkotja az országot. A kis Románia bir ugyan más fajú népekkel is, de azokat a szó teljes értelmében elnyomta. Magyarország ellenben sajnos nem egy fajú nép és így önmagunk ellen követünk el öngyilkosságot, ha a nagy tömegeket szavazati joggal ruházunk fel. A magyar parlament nálunk a nap, mely bevilágítja ez ország magyar jellegét. A mely perczben átalakul a magyar parlament, benyomul oda egy sereg szociálista és nemzetiségi választói követ, vége ezzel a magyar nemzetet képviselő magyar parlamentnek. És e folytán háttérbe szorul a magyar nemzeti érdek, már pedig általános választói joggal ide fejlődnek a helyzet. A nyers tömegekkel inkább birna a szociálista izgató s túlzó nemzetiségi agitator. Vesszen a demokrácia ha kell, de nekem nagyobb kincsem a magyarságom, mert en első sorban magyar vagyok. Ez pedig kívánja a demokrácia követelését.

A titkos szavazásnak sem leszek soha hive. Ez beválik a magyar állam ellen töröknek, a nemzetközi szociálistáknak, az értelmetlen tömeg kezebe nyomva a szavazó czedulát, de a magyar értelmiség nem tudná ellenőrizni a titkossággal járó manipulációkat. És éppen ezért állítá vissza az 1874-iki választói törvény a nyilt szavazást, mert sok visszaélés történt a titkos szavazással, lévén azelőtt tetszés szeriut nyilt avagy titkos a választás.

Terjesszük igenis ki a választói jogot, de csak fokozatosan. Első sorban kizárólag a munkásokra, amivel vagy 7-800,000 jut szavazati joghoz. A zöm derek magyar értelmű s nem nemzetközi szociálista. De nagyon túl ne menjünk a szavazati jog kiterjesztésében. Nincs szükség három-négy millió tömeg bevetelére. Mivelődjenek, s majd aztán rájuk is rá kerül a sor.

Lukács László v. b. t. t., m. kir. pénzügyminiszter,

kit június hó 1-én Nagyenyeden és Kőrmöczbányán közbizalommal országgyűlési képviselővé választottak, az országgyűlési képviselőház elnökéhez intézett levelében kijelentette, hogy lemond a kőrmöczbányai mandátumáról. Ezen lemondást az elnök a képviselőház f. hó 18-án tartott gyűlésén jelentette be.

Szívünköl örvendünk, hogy Lukács László, vármegyénk nagy fia, mint a

nagyenyedi választókerület képviselője folytatja azt a hazafias, becsületes derek munkát, melyet mint az ország közjainak hű sáfárja és méltó kincstárnoka, a haza érdekében évek során át igazi odaadással teljesített.

Elégge sajnós, hogy a koalíziós évek alatt súlyos következményű terhek háramoltak az ország pénzügyeire, melyeket Lukács László gondos keze virágzó állapotban hagyott utódaira. De biztat a remény, hogy minden nehézségen győzni fog Lukács László okos és böles energiája. Nemcsak a nemzeti munkapártuak, hanem minden jó állampolgárnak kötelessége őt segíteni ezen törekvésében, mert mindenkinek szemelőtt kell állania e fenséges jelszónak: „*a haza minden előtt!*“

A gyulafehérvári rabsegélyző egyület.

Egy nemes célú, humanus irányu egyesület tartotta Nemes kir. törvszéki elnök vezetése alatt f. hó 10-én közgyűlést Gyulafehérvárra. A Szent József títkárral által betervezett évi jelentés oly meggyőzően emeli ki az egyesületnek a társadalmi rend érdekében való üdvös feladatát és működését, hogy azt közölni s egyttal az egyesületre a közönség figyelmét felhívni kötelességünknek tartjuk. A jelentés így szól: A társadalmi rend védelmében a bíró szerepe csak a büncselekmény elkövetése után kezdődik, s a büntetés végrehajtása után is tehetetlenül kell néznie azt a visszaesést, mely leggyakrabban a büntetést kiállott szabadulónak nehéz helyzetéből következik.

Hiszzen jól tudjuk, hogy ugyanakkor, midőn a börtönök kapuja felnyitott, a szabadult rab elől a társadalom bizalmatlansága folytán elzáródik minden ajtó, s többnyire csak egy ut marad előtte nyitva: mely a hivatás-szerű gonosztevők búvóhelyeire, s onnan a börtönbe vezet vissza.

A társadalomnak saját jól felfogott érdekében feladata tehát, hogy minden elbukottnak és kizsájitottnak, a kit egyeni szerencsétlensége juttatott a zűlles útjára és vég-eredményben saját büncselekménye a börtönbe, — ha munkás társadalomba visszatérni óhajt, — a visszatérést lehetővé tegye, vagy megkönnyítse.

A mi egyesületünk a társadalom eme feladatának szolgálatában áll.

Habár az elmúlt 1909. évvel fennállásának 22-ik évét elte át, tevékenységének körét illetően most is csak ott van, a hol a kezdeten, mert még mindig csak a pénzbeli segélynyújtásra szoritkozik. Terhóditása is

csekély, mert tagjai most is nagyobbára csak városunk intelligenciájából kerülnek ki, maga a vármegye és a nagy közönség még mindig nem ismerte fel, hogy mily nagy horderejű társadalmi közérdek rejlik abban, hogy a meg gondolatlanúságuk, szenvedélyük, vagy egyéni körülményük szerencsétlen alakulása miatt a büntető törvénykönyv megtorló intézkedéseinek alkalmazására okot szolgáltatott, megtévedt embertársaink közül a támogatásra érdemeseknek segítőkész nyújtassék arra, hogy személy szabadságuk visszanyerése után az emberi társadalomnak munkás, hasznos tagjaivá válhassanak.

A nagyközönség nem méltányolja eléggé, hogy mily lélekemelő, nemis feladat egyes elítelték ama hozzátartozóinak segélyezése is, kiknek egyedüli támaszuk, kenyéradó fenntartójuk a megtévedések vagy az indulatok, a múlt szenvedélyekkel szemben való gyöngeségük miatt szabadságvesztéssel sújtott elítelt volt és a kik fenntartójuk fogságban léte alatt a nyomornak, szenvedésnek szánalomraméltó áldozataivá válnak.

Oka ennek nagy részben ugyan az, hogy egyesületünk nemes feladatának ismertetése és a taggyűjtés pang, de oka talán az egyesületünk czime is, mely a taggyűjtést nehezíti. A nagyközönség ugyanis az egyesületünk feladatát lényegében nem ismerve és csak a név után indulva, azt a romlottak, elítelték dédelgetésének, kedvezményekben részesítésének nézi s nem látja, hogy az egyesületünk tevékenysége csak külső lat szatra van azok érdekében, valójában azonban egyttal a társadalom biztonságának oltalmára szolgál.

A miénkhez hasonló egyesületek már rég felismerték a czimben rejlő akadályt, s a Patronage egyesületeknek múlt évi szeptember hó 10. és 11. napjain Budapesten tartott országos kongressusa első sorban foglalkozott azon kérdéssel, hogy a rabsegélyező egyesületek czime miként volna az amugy is ezen egyesületekre váró szélesebb körű — a kiskorúak védelmére is kiterjedő — tevékenységnek megfelelően átalakítandó.

Jelentős esemény volt az elmúlt évben az előbb említett kongressus, melyen egyesületünket dr. Mayer Ödön országgyűlési képviselő és Bartha Győző kir. ítélőtáblai bíró urak képviselték, s a mely kongressus már is országszerte érezteti jótékony hatását a társadalmi védi munkásság terén. Jelentős eseménye volt az elmúlt évnek az is, hogy egyesületünk sietett belépni a Patronage egyesületek megalakult országos szövetségébe.

Egyesületünknek különben az elmúlt évben sem sikerült kitűzött összes céljait elérni és amint már fentebb említettük az elmúlt évben is csak az arra érdemes szabadulók segélyezésére szorítottunk.

A tervbe vett menedékház létesítése az előkészítő stádiumban maradt, felállítására az anyagi hárdesen mult ezuttal is, hogy az egyesület törzsvagyonra ne csorbítottassék, s mivel a tőkének kamatai és a tagdíjakból befolyó jövedelem a menház felállítására és a személyzet költségeinek fedezésére elegendőnek nem mutatkozott, a tervzet szerint meg fedezetlenül maradt 1470 koronának államsegélyként való utalványozásáért folyamodtunk, azonban csak 400 korona segélyt kaptunk az elmúlt évben is.

Reméljük a közeljövő lehetővé teszi, hogy feladatunk minden irányban betölthessük. Reméljük, hogyha a már meglevő tőkének kamataihoz, s tagdíj bevételeinkhez az eddiginél valamivel nagyobb államsegélyt kapunk,

a menedékházat mielőbb felállíthatjuk, a mi annál örvendetesebb és kívánatosabb volna, hogy most már e menház a gyermekvédelem céljaira is szolgálva lehetővé tenné, hogy tevékenységünket a fiatalok védelmére is kiterjeszthessük.

Hogy az 1909-ik évben a társadalomnak hány száműzöttét igyekezett egyesületünk a társadalomnak visszaadni, szolgáljanak felvilágosításul az alábbi adatok.

Pénzbeli segélyben részesített az egyesület 66 elbocsátott rabot.

Az évi segély összege 400 koronát tett ki, melyből az egyesületnek nyújtott segély legmagasabb összege 50 korona volt.

Az egyesület tagjainak száma volt: alapító tag: 36, rendes tag: 110.

A számvizsgáló bizottság által megvizsgált pénztári állás szerint a múlt évben volt: I. Bevétel: 1. A n. méltóságú Igazságügy-miniszter ur által 1909 evre kiutalt államsegély: 400 kor. 2. A törzsvagyon kamatai: 785 kor. 94 f. 3. A tagdíjakban befolyt: 82 kor. Összesen 1267 kor. 94 fill.

II. Kiadás: 1. Rabsegélyezésre: 400 Kor. 2. Irodai költség: 29 Kor. 3. Szolgai fizetés: 30 kor. 4. Szövetségi tagsági díj: 15 kor. Összesen 474 kor. Marad az év végén tiszta vagyon szaporulat: 793 kor. 94 fill. Az összes vagyon az 1909 év végén: 16635 kor. 41 fill.

A falu rossza.

Vasárnap este Tóth Elének ezt a mindegy szépséges népsziművet játszották el a kereskedő ifjuság műkedvelői.

A szindarab előadása iránt nagy volt az érdeklődés. A szatér tágas táncz helyiségét színültig megtöltötte a közönség. Az időjárás is kedvezett.

A szindarabot jól választották meg. A régi népsziművek hozzák színre a szinmagyar nép lelkének legtermészetesebb érzelmeit.

Az egyszerű, mesterkedés nélküli való élet és gondolkodás, cselekvés ragadja magával a hallgatót és viszi oda, ahol az élő termékeny figyelő képessége gyönyörködött a néplelek fenséges szépségében.

Ebből lehet megismereni a magyar nép gondolatvilágát, de még jobban a magyar nép nyelvét. Ezért becsüljük sokra a régi jó népsziműveket.

Feledi Gaspar gazdag falusi földmivelő k vély természetű, de jó szívet elég jó természetességgel Horváth Kálmán alakításában láttuk. Hosszu szerepet gondosan tanulta és észrevehető volt, hogy a kiejtésben is hűen ragaszkodott a jó régi magyarsághoz.

A tüzről pattant Finum Rózi melyecskét Szigeti Beláné játszotta. Ez a Finum Rózi magyar különlegesség, úgy mondjuk, hogy ilyen nincs több. Majdnem úgy vagyunk vele, hogy erre száletni kell. Milyen megelégedés vonult végig a közönségen, mikor Szigetiné Finum Rózi a színen megjelent. Hogy tapsoltak helyre és ringó alakját; sikeritően szép tájszerű ruházata, csengő majd szomorú nótája oly kedvesen olvadt össze gondosan színezett játérával.

Gerendai Albert szintén jó műkedvelő. Göndör Sandort szép népviseletben a falu rosszat jellemző szíjjal, de megtérését a szerető szív becsülni illő természetével sikeritően személyesítette. Mindezt emelte meg szép bariton hangján enekelt több népdala.

Bátki Teresi átvát Szöcs Nusi játszotta. Kedvesen alakította a duzzogó fiatal aszonyt, és figyelemre méltó volt még Göndör Sándortól való elbucúzása.

Molnár Rózsika jó erőnek bizonyult Feledi Boris szerepében, érzéssel domborította ki kedélybeli állapotát. Ma h o l á n y i Olga Csapónét, Molnár Huska Gonosznet, Kovács Erzs. Sulyoknet, Benedek Erzs. Tarisnyásnet játszották, kis szerepükben jó igyekezettel és sikerült népviseletben tették lehetővé az összhatást.

Sok derűtséget keltett Aczél Lajos, Gonosz Pista baktek szerepében. Úgyesen használta fel a jó szerep minden részét. Sok gonoszszágot követett el a közönség mutatására.

Feledi Lajost, a feltékény fiatal gazdát Marx József alakításában láttuk. Természetes otthonossággal játszik a szinpadon. A két muzsikusz cigányt nagyon jól játszották Szöcs István és Szabó Szilárd. Hozzájárultak az előadás jó sikeréhez Szöcs Feri kántor, Demjen Gábor öreg paraszt, Alschuh József korecsmáros, Nagy Géza csendbiztos, Faragó Lajos Csapó, Müller Artur Cserebogár és Nagy Károly Jóska szerepeikben.

A rendezést, a betanítást Incze Miklós rendőrkapitány (ddigi sikereihez soroljuk. Eire való képességeihez hozzájárul fiom modora és mindenkiel szemben egyiránt nagy előzékenysége, ami még a leggyengébb szereplőre is hatással van. A sugás nehézszerpét Bomba Antal végezte jó, hogy mi ne, csakis a szereplők hallhassák szavát.

(Az előadás végén az öreg Vecsei kihurcolása a szinpadra, nem helyén való volt.)

Az előadás után reggelig tartott a tancz. A jelzett célra szép bevétel jutott.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** Vármegyénk főispánja Bakcsi Sándor díjnokot vármegyei irnokká kinevezte.

— **Gyászhir.** Ifj. Ujvári Imre, a verespataki járási hivatalhoz beosztott szolgabíró, amint sajnálattal értesültünk, széngáz mérgezés következtében fürdés közben váratlanul meghalt Abrudbányán. Temetése ma délután fel 5 órakor lesz a vasuti állomástól a ref. temetőbe.

— **Templom szentelés.** Vasárnap szentelte fel közeli szomszédunkban, Szás újfaluban dr. Radu Demeter nagyváradi gör. kath. püspök az új templomot, melyet saját költségen építtetett. Ugyanez alkalommal volt áldozó papságának is 25-dik évfordulja. Az ünnepélyen sokan vettek részt. Az ünnepély felemelő hatású volt a község lakóaira és a megjelent vendégekre. A nemes lelkű főpásztort mi is szívélyesen üdvözöljük.

— **A tankötelesek összeírása.** Alsó-Fehér vármegye közíg. bizottsága az iskolába be nem iratkozott tankötelesek összeírását és a tankötelezettség teljesítésének ellenőrzését rendelte el. Az 1910—1911. tanév elején a vármegye egész területén összeírandók mindazon tankötelesek, a kik az iskolákba a rendes beiratási idő alatt be nem iratkoztak. Az ő szeírás végrehajtása a községi előjáróság kötelessége. Az előjáróság e végből kitűzi a be nem iratkozott tankötelesek összeírásának időjét, még pedig oly módon, hogy az összeírás a rendes iskolai beiratások utolsó napjától számított két hét alatt, legkésőbb azonban szeptember 15-től 30-ig végrehajtsassék. Tanköteleseknek tekintendők mindazon gyermekek, akik folyó évi augusztus 31-én a 6—14 évesek korcsoportjába tartoznak. Az iparos tanoncok azonban korukra való tekintet nélkül tanköteleseknek tekintendők. Az összeírásból nem

szabad kihagyni azon tanköteles koru gyermekeket sem, a kik testi fogyatkozásuk miatt vagy más okból egyáltalán nem fognak iskolába járni. Ép így összeirandók az iskolával nem bíró községekben is az összes tankötelesek.

— A városi tanács figyelmébe.

Nagyenyeden a Bethlen-főiskola vízvezetéke elkészítése alkalmával azon feltétellel lett engedélyezve a csövezeteknek a főtérre ásott árokban való lefektetése, hogy a kövezet a főiskola az előző állapotnak megfelelően állítsa helyre. A földárkok be is tömettek — de oly lazán, hogy a főtér több helyén az esőzések folytán a kövezet mélyen le-süppedt — úgyannyira, hogy néhol ezen mély gödrök miatt a közlekedés, főleg éjjeli órákban, veszélyes. Kérjük a Városi Tanácsot és főleg a Polgármester urat, hogy ne kímélje a fáradságot, sétálja körül egyszer nappali időben a főtérre és győződjék meg személyesen arról, hogy ez az állapot türelmetlen — s intézkedjen, hogy a főtér ama részén, hol a vízvezetéki csövek le vannak fektetve, a kövezés sürgősen s a legjobb módon helyreálltassék.

— „A falu rossza“ népszínművet köz-kíváncsra újból előadják folyó hó 23-án, szombaton. Ezuttal a tiszta jövedelmet rész a szegény gyermekek felruházására, részben a nagyenyedi református egyházi iparos dalárda zászlóalapja és a létesítendő ifjusági kör javára fordítják.

— **Elmaradnak az ellenőrzési szemlék.** A honvédelmi miniszter körrendeletet bocsátott ki valamennyi törvényhatósághoz, melyben értesíti, hogy a közös hadsereg nem tényleges állomány legénységének ellenőrzési szemléi, a hadügyminiszterrel egyetértőleg, valamint a m. kir. honvédség nem tényleges állomány legénységének ellenőrzési szemléi a folyó évben nem tartatnak meg. A tartalékos tisztok és tisztviselők, valamint a hadapródjelölteknek és hasonló állásuaknak bemutatása azonban a folyó évben is megtartatik. A népfelkeltési időszak jelentkezési köteleességek tekintetében külön intézkedés történik.

— **A tövisi szini műkedvelők** július hó 23 és 24-én (szombaton és vasárnap) az „Oroszlan“ szálloda nagytermében 23-án műsorral, 24-én tánccal egybekötött művelői előadást rendeznek. Szinre kerül: Az Ördög Mátkája népszínmű 3 felvonásban. Helyek: I. hely 1 K 80 f., II. hely 1 K 20 f., állóhely 60 fill. Kezdeté este 7 és fél órákor.

— **Veszélyes lelet.** Gyulafehérvárt folyó hó 13-án az esti órákban veszélyes leltre bukkant egy a vasúti pálya mentén végighaladó vasúti munkás. A vasúti állomástól balra a vasúti sínek közelében az árokban egy bádög fazekekben és egy kis fűbödönben 28 dinamitot, összesen egy fél kilogram sulyú dinamit töltényt, egy doboz gyújtócsapot és három méter gyújtó zsinógot talált. A megremült vasúti munkás a veszélyes leletről azonnal jelentést tett az állomá-főnökségnek, honnan a rendőrséget értesítették. A rendőrség egy katonai bizottsággal a talált dinamit veszélyességét megállapítva, azt a katonai löszentár őrzetébe adta, és az ismeretlen dinamiteszempesz kézrekerítésére a legszélesebb körű nyomozást indította meg. Amint gyanújuk, a veszélyes anyagot egy keresztülutazó bányamunkás felejtette vagy rejthette el, ki természetesen nem megengedett uton jutott a veszélyes szer birtokába.

— **A nagyenyedi m. kir. vinczellériskolába** az 1910.—11. tanévre felvételi kérelmek: 1. Legalább 16 éves életkor 2. Legalább a népiskola sikeres elvégzése tanúsító bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot s a himlő ellen való beoltást igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. Községi bizonyítvány a szülők vagyoni helyzetéről és hivatásszerű foglalkozásáról. 6. A szülők vagy a gyám bejegyző nyilatkozata arra nézve, hogy a

felvett tanulót az iskola elvégzése előtt az iskolából nem veszik ki. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért a 10 hónapig tartó tanévre 320 K. ellátási díjat tartozik a vinczellériskolának fizetni előlegesen havi részletekben. Szegény sorsú pályázóknak kivételesen az egész vagy a fél ellátási díj elengedtetik, ha a szegénységüket hatósági bizonyítvánnyal igazolják s ha a kedvezményes felvételre egyébként érdemeseknek találtnak. Előnyben részesülnek a felvételnél azok, a kik a katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy a tényleges katonai szolgálattól végérvényesen felmentettek, továbbá a szőlőművelők, pinczekezelők, kertészek és kádárok illetőleg azok fiai. Az egy koronás bélyeggel ellátott és a fent említett okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt és aláírt kérvények a vinczellériskola igazgatóságához címelve folyó évi augusztus 15-ig nyújthatók be. A tanfolyam október 1-én kezdődik s 3 évig tart.

* **Sütésnél és főzésnél** nélkülözhetetlen a dr. Oetker-féle tápszerek használata. Nem mulik el nap, hogy azokra szükség ne lenne. Minden háziasszonynak takarékosága Hirdetése lapunkban olvasható. 200 1—1

„Évek óta használom a természetes **Ferencz József**-keserűvizet úgy a klinikán, mint a magángyakorlatban, mert ez a nélkül, hogy kellemetlenséget okozna, gyorsan és biztosan hashajtólag hat.“

Bacceli G. tanár,
a római kir. egyetemen az
orvosi klinika igazgatója.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóc 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Egy használt de jó karban levő **zongora** olcsó áron **eladó.** Szénatér 7. szám alatt. 201 2—8

525—1910. vht. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910 évi v. 278 számú végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár javára 360 korona s jár. erejéig 1910 évi április hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1690 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 4 ökr nyiltános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910 ik évi V. 278.2. számú végzése folytán 360 kor. tőkekövetelés ennek 1909 évi december hó 10 napjától járó 6 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 71 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított, költségek erejéig, Tovísen az Előjáróságnál leendő megtartására 1910 évi **július hó 27-ik** napjának déli 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érteit ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1910. évi július hó 8 napján.

Gajzágó Simon,
kir. jbir. végrehajtó.

104 1—1

Hirdetmény.

A Bethlen-kollégium Előjáróságának határozata alapján árlejtést hirdettek a kollégium főgimnáziuma és néptanítóképző-intézete növendékeinek az 1910/11. iskolai évre szóló **konviktusi élelmezésére.**

Erre vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok 1000 korona bánatpénz csatolásával folyó **1910. évi július hó 28 délelőtt 10 óráig** nyújthatók be a kollégium jószágigazgatósági irodáján, hol a részletes árlejtési és élelmezési feltételek már a mai naptól kezdődleg, a hivatalos órák alatt, megtudhatók.

Nagyenyed, 1910. július 20-án.

Rick Béla,

jószágigazgató.

106 1—2

Sz. 3330—1910. közig.

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács a honvéd laktanya mellett levő eddigi kárbid raktárt 1910. július hó 28-án délelőtt 9 órákor a városi számvevői irodában megtartandó nyilvános szóbeli árverésen kizárólag lópor raktározásra hasznosbérbe adja.

A részletes feltételek a számvevői irodában megtekinthetők.

Városi Tanácsnak

Nagyenyed, 1910. július hó 24-én tartott üléséből.

Sándor Jenő,

polgármester. h.

105 1—1

Eladó butorok.

Egy modern ebédlő és szalon berendezés jutányos áron eladó és egy „Schunda“-féle czimbalom bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal. 198 4—5

tudja milyen nagy előnyökkel jár a tápszerek használata; azok elsajátítása a háziasszonyok előhaladását bizonyítja.

A dr. Oetker-féle süttőpor, ára 12 fillér, helyettesíti az élesztőt, süthetünk vele kalácsot, tortát, linezi tésztát és sok mindenféle süteményt és tésztát. Használatával a tészta nagyobb, kellemesebb, jobb ízű és könnyen emészthető.

A dr. Oetker-féle Puddingpor, ára 12 fillér, tejjel főzve adja a legfinomabb és a legolcsóbb könnyű utánéket gyermekeknek és felnőtteknek.

A dr. Oetker-féle Vanília-cukor, ára 12 f., használható a csokoládé vanillizásához, Puddinghoz, tejhez, krémekhez, mártáshoz stb., teljesen pótolja a drága vanilliat. Egy csomag tartalma megfelel 2—3 rúd jó vanillának.

Megfelelő használati utasítás minden csomagon olvasható. Minden fűszerkereskedésben kapható. Recept: leírás ingyen. 200 1—26

Dr. Oetker A. Bielefeld és Bécs,
Nagyenyeden kapható Odor Béla gyógyszerésznél.

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL
 épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-utca,
 a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban

194 5-25

Hirdetéseket jutányosan vesz fel
 :: kiadóhivatalunk

Több pénze akkor lesz,
 ha nélkülözhetetlen, olcsó és
tartós szőttesárukat
 csak
a Nagyenyedi Szövőgyárból
 vesz.
 == Arjegyék ingyen küldetik. ==

:: **Egy helybeli** ::
 :: **jó családból való** ::

fiu, tanulónak

felvétetik Földes Ede
 könyvkereskedésében.

Kitűnő minőségű nyergesujfalusi

CZEMENT

olcsó árban kapható Májer és Weiszberger épületfa kereskedésében és Izrael Adolfné vas- és fűszerüzletében Nagyenyeden. 187 8-10

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös	kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetek részvényeire.
Vásárol	és elad értékpapírokat.
Letétbe	elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Idégen	kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.
Allandó betétet	a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

**A NAGYSZEBENI
 ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/2 % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6 % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
B. 5 1/4 % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 5 3/4 % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1 % törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED = re forduljon minden érdeklődő.
 ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték
 Sétányfák, Diszcserejek, Tülevelűek, Kerítésnövények,
 Bojgygyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (1. ssima áru)
 európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
 (Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Tarsai
 faiskolák és szőlőoltványtelepek.

86 1-

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén, Répási, Salvator, Siculia és Sztojkaik hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 1-

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.